

א'פ (אשדוד) 25294-01-25 - מ.ד נ' ב"כ היועצת המשפטית - משרד הרווחה

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

**א"פ 25294-01-25 ד ואח' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'
תיק חיצוני:**

מספר בקשה: 6

בפני כב' השופטת עפרה גיא

מבקשים
1. מ.ד
2. נ.ד
באמצעות בא כוחם-
נגד

**משיב
בעניין: מר פלוני**

החלטה

ענינה של בקשה זו מנויים של המבקשים כאפוטרופסים על אחיהם.

1. המועמד הזקוק למינוי אפוטרופוס, מר פלוני בן 60 לעיר, שבבערו הרחוק אירע עזנה וחש לסייע עצמו.

2. אשתו של מר פלוני נפטרה לפני כחודשיים וחצי לעיר והבקשה למינוי הוגשה על ידי אחיו.

3. מר פלוני נולד ב-1965, עלה בשנת 1984 ארץ ולו שלושה אחים, מהם שניים הם המבקשים. מר פלוני ואשתו נישאו בגיל מבוגר.

4. במסגרת הבקשה נטען כי מצבו הנפשי והרפואי של מר פלוני מתדרדר מדי יום, כאשר אחת הסיבות הינה הגעגועים לאשתו (מאז מועד הגשת הבקשה, נפטרת האישה), ברם לא צורפה תעודה רופא.

עמוד 1

5. בתיק הוגש תסוקיר העו"ס. במסגרת תסקירה ציינה העו"ס כי נפגשה עם מר פלוני. הוא היה מודע לפטירתה של אשתו. עוד התרשמה העו"ס כי הוא מבקש להישאר בלבד ואין לו צורך באף אחד. בינו נקי ומסודר. אך ציינה כי הוא חشدן ביחס למעורבות בני משפחתו וכועס על התערבותם בענייניו. נגד, בני המשפחה דואגים לו וחשים מחויבות להיות עמו בקשר.

5. עוד ציינה כי בני המשפחה מזהים התדרדרות במצבו הנפשי של מר פלוני. מאידך ציינה כי אין מידע עדכני על הצורך במינוי, ביקור הבית לא העלה חשש למצב סיכון וכי איסוף המידע אודוטוי מלמד כי מר פלוני משלם את תשלום הארכוננה בשוברים הדורשים התארגנות, אקטיביות ותובנה ביחס למועד התשלום. בנסיבות אלו, לא המליצה על המינוי ובעמדתה זו אף תマー ב"כ הייעצת המשפטית.

6. בנסיבות אלו מצאתי מקום להורות על מינוי אפוטרופוס לדין למר פלוני. מעיון בכתב העמדה שהוגש על ידי האפוטרופא מתברר כי להתרשמה מר פלוני מתגורר בדירה נקייה ומסודרת ומנהל ענייניו באופן תקין. אך הציג בפניה חשבן חשמל לחודשים מרץ עד מאי 2025 ששולם על ידו והחזק בຄיסו תעודה זהה וכסף מזומנים.

עוד התרשמה כי מר פלוני דואג לעניינו באופן עצמאי, רוכש מוצר מזון, מבל, מכבס בגדיו ותוליה אותם. הוא יוצא מביתו ולעתים אף נסע לתל אביב.

בשיחתה עמו הסביר כי אינו מעוניין במינוי אפוטרופוס, מבקש شيئاו לו לנפשו, הוא אינו נוטל טיפול רפואי שכן חש בטוב. עוד עולה מהשיחה כי אינו מאמין שאשתו נפטרה. על אף האמור, ציינה כי יתרן שמדובר בבלבול נוכח העובדה שאשתו שהטה בבית אבות החל משנת 2022.

בנוסף, ציינה כי לא התרשמה ממצב סיכון ולא עלתה כל אינדייקציה לכך. בנסיבות אלו ונוכח התנגדותו הנחרצת למינוי, סבירה כי אין להיעתר לבקשת המינוי.

7. מנגד, ציינו בני המשפחה ממצב סיכון ולא עלתה כל טיפול רפואי ולא ניתן לדעת מתי החשש לסיכון עצמי ימושב בפועל. מר פלוני מכחיש את פטירת אשתו וסביר כי כולם משקרים לו. יש למנוע ממנו שוטטות במקומות בהם אין אנשים ומדובר במצב מסוכן אחר והוא חשוף למכשולים. הם מבקשים למנוע הידרדרות במצבו וחשים מחויבים לו. הוא אינו מודע במצבו הרפואי, לא בקשר עם רופא המשפחה ואין כל מעקב רפואי מאז אושפץ בעבר בכפייה. בקשרם מתישבת עם הוראות חוק יסוד כבוד האדם וחירותו.

8. נקודת המוצא הינה קיומה של חזקת כשרות לכל אדם לביצוע פעולות משפטיות כאמור בהוראות סעיף 1 לחוק ה�建שות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב- 1962 (להלן: "חוק ה�建שות") במסגרתו נקבע כי כל אדם כשר לפעולות משפטיות. בהתאם להוראות סעיף 33 (א)(4) לחוק

הכשרות בית משפט ימנה אפוטרופוס ל'אדם אחר שאינו יכול, בדרך קבוע או דרך ארעי, לדאוג לעניינו, כולם או מקצתם, ואין מי שמוסמך ומוכן לדאוג להם במקומו.

9. יש לפרש את חוק הכשרות ולישמו בהתאם לאמור בתיקון מס' 18 לחוק ובהתאם להוראות חוק יסוד כבוד האדם וחירותו ובהתאם להם, בית משפט ימנה אפוטרופוס לאדם רק מקום בו לא ניתן לשמור על טובתו זכויותיו בדרך המגבילה פחות את חירותו (ראו הוראות סעיפים 33א (א)(1)-(3) וסעיף 33א (ב) לחוק הכשרות).

10. בפסקה נקבע כי:

"**הפגיעה באוטונומיה של הפרט בעצם המינוי ברורה. לא בנקל תיעשה פגיעה זו מטען ההכרה של שיטتنا בכבוד האדם, בחירותו. לפיכך המצביע בהם תוגבל כשרותו של אדם לפעולות משפטיות הינם כאלה בהם.."** כשר שיפוטו של האדם נגם כדי כך שהחברה רואה צורך להגן עליו מפני עצמו מעשי ומפני מחדלי שמקורם בשיפוט מציאות לקוי. ומפני הזולות, העשו לנצל לרעה רפישות - דעתו ואת כשר שיפוטו הלאקי..."

(ראו ע"א 4377-04 גל גורן הולצברג נ' הנב' אביבה מירץ, פסקה 16. פורסם ביום 07/07/2022).

11. אם כן, על מנת שבית משפט יורה על מינוי אפוטרופוס לאדם, יש צורך בהנחת תשתיית ראייה לפיה הוא אינו מסוגל לדאוג לעניינו כולם או מקצתם ואין אחר שמוסמך ומוכן לדאוג לו.

12. המבקשים לא צרפו תעודה רופא לתמיכה בבקשתם ואף לו היו עושים כן, נראה כי לא היה בכך כדי לסייע שכן לעמדתם מר פלוני אינו מטופל רפואי כלל.

13. עם זאת ולאחר עיון בתסaurus העו"ס ודיווח האפוטרופא לדין, התרשםתי כי חרף הנטען, מר פלוני דואג לעניינו היומיומיים. כך מתברר כי ביתו נקי ומסודר, הוא משלם חשבונות ארנונה וחשמל ולמעט חשם של אחיו הנובע ככל הנראה מאי הכרתו בפתרתה של אשתו מגעגעיו אליה, לא התרשםתי כי קיים חשש מבוסס בנוגע למצבו.

14. אומנם מר פלוני אינו מכיר בפתרת אשתו, ברם, אין בכך כדי להצדיק מינוי אפוטרופוס עבورو. זאת ועוד, ניתן כאמור, להסביר אי הכרה זו על רקע העובדה שאשתו אושפזה תקופה ארוכה בבית אבות.

15. אך גם אין בחשש כי יגרם לו נזק על רקע שוטטות בצדיו להצדיק בעת הזו מינוי אפוטרופוס על עניינו האישים והרכושיים של מר פלוני.

16. כאמור לעיל, יש לפרש הוראות החוק ברקע הוראות חוק היסוד וכוונת המחוקק במסגרת החוק, דהיינו, הגנה על כבוד האדם וחירותו ברקע זכותו של כל אדם לחריות, אוטונומיה וכבוד מהד ומהידר, הגנה על אדם שאינו מסוגל לדאוג לעניינו.

17. משכך ובהיעדר תשתיית ראייתית לפיה מר פלוני נמצא במצב שאין ביכולתו לדאוג לעניינו כולם או מקרים, בהיעדר ראייה להתרדררות במצבו הרפואי, על רקע התנגדותו העזה למינוי, נוכחות התרשםות העו"ס והאפוטרופא לדין בדבר תפוקודו העצמאי, אין די בחשש ערטילאי בדבר התרדררות במצבו הרפואי ולפיכך, לא מצאת מקומ להיעתר לਮבוקש ולהורות על מינוי המבקשים כאפוטרופסים כմבוקש בבקשתה.

אשר על כן, הבקשה בשלב זה נידחת.

אין כאמור בצדיו למנוע מהמבקשים להגיש הבקשה פעם נוספת, מקום בו יחול שינוי במצבו של מר פלוני.

עדמת המבקשים ביחס להמשך ההליך תוגש לתיק תוך 15 ימים.

המציאות תמציא העתק ההחלטה לצדים, העו"ס והאפוטרופא לדין.

מותר לפרסום ללא פרטים מזהים ומשינויי הגנה ונוסח בלבד.

ניתנה היום, י"א אב תשפ"ה, 05 אוגוסט 2025, בהיעדר הצדדים.